

13. Pendlingen över Öresund

Antalet pendlare

Cirka 20 000 personer pendlade dagligen mellan sin bostad och arbetsplats på andra sidan Öresund år 2009. De allra flesta, 18 000 personer, pendlade via Öresundsbron. Sedan Öresundsbron öppnades år 2000 har pendlingen över Öresund ökat med cirka 600 procent. Ökningen av antalet pendlare över Öresund har varit exceptionellt stor under

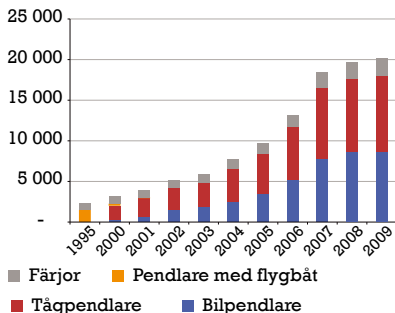
2006 och 2007, då både danska företags brist på arbetskraft och skillnader i bostadspriser satte fart på rörelserna över Öresund. År 2008 och 2009 satte först finanskrisen och sedan lågkonjunkturen emellertid tvärstopp för den nästan explosivt ökade pendlingen. År 2008 och 2009 har antalet pendlare över Öresundsbron ökat med sex respektive två procent.

Pendlingsstruktur

Så mycket som 97 procent av pendlarna bor i Sverige och arbetar i Danmark. 48 procent av pendlarna tar bilen över bron, medan resten åker tåg. De danskar som har flyttat till Skåne väljer i högre utsträckning att ta bilen till jobbet än vad svenskarna gör.

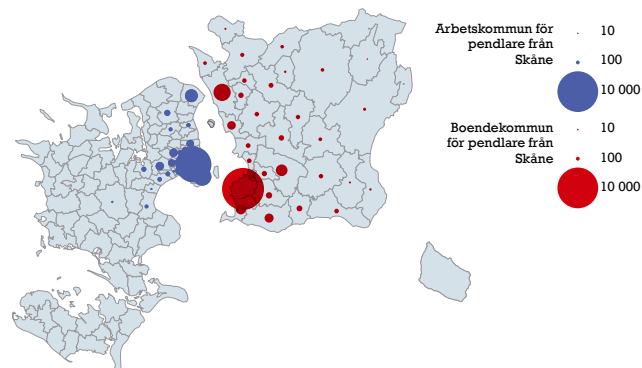
Även om merparten av pendlarna bor i Sverige, så finns det många danskar

Antal pendlare över Öresund

Källa: Öresundsbron, DSB och Örestat
Fotnot: Öresundsbrons beräkningar

Pendling från Skåne till Danmark 2007

Källa: Örestat. Karta: Region Skåne

Pendlare från Skåne fördelade på bostadsort och arbetsplats 1999

	Köpenhamns By	Köpenhamn med omnejd	Nordsjälland	Bornholm	Östsjälland	Väst- och Sydsjälland
Sydsååne	45 %	6 %	3 %	0 %	1 %	0 % 55 %
Nordöstra Skåne	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 % 3 %
Nordvästra Skåne	13 %	5 %	24 %	0 %	1 %	0 % 42 %
Totalt	59 %	11 %	27 %	0 %	1 %	1 % 100 %

Källa: Örestat

Pendlare från Skåne fördelade på bostadsort och arbetsplats 2007

	Köpenhamns By	Köpenhamn med omnejd	Nordsjälland	Bornholm	Östsjälland	Väst- och Sydsjälland
Sydsååne	54 %	21 %	3 %	0 %	2 %	1 % 81 %
Nordöstra Skåne	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 % 1 %
Nordvästra Skåne	5 %	3 %	10 %	0 %	0 %	0 % 18 %
Totalt	59 %	24 %	13 %	0 %	2 %	1 % 100 %

Källa: Örestat

Öresundspendlarnas bosättningsort

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*	2009*
Från Öresund DK till Öresund SE	166	188	204	281	539	533	536	692	734	750	623	661	676
Från Öresund SE till Öresund DK	2 130	2 365	2 584	3 010	3 751	4 697	5 683	7 160	8 783	12 744	17 890	18 973	19 412
Totalt	2 296	2 553	2 788	3 291	4 290	5 230	6 219	7 852	9 517	13 494	18 513	19 634	20 088

Källa: Örestat

Fotnot: 2008/2009 Öresundsbrons beräkningar

Var är Öresundspendlarna födda?

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Danmark	884	938	929	1 208	1 822	2 419	3 063	3 811	4 545	6 011	7 383
Sverige	1 212	1 362	1 569	1 753	2 004	2 187	2 329	2 804	3 445	4 804	7 213
Andra länder	200	253	290	330	464	624	827	1 237	1 527	2 679	3 917
Totalt	2 296	2 553	2 788	3 291	4 290	5 230	6 219	7 852	9 517	13 494	18 513

Källa: Örestat

bland Öresundspendlarna. 37 procent av Öresundspendlarna är danskar, medan 40 procent är svenskar. Övriga är födda utanför Sverige och Danmark.

Den stora andelen danskar beror på att det ekonomiska incitamentet för att flytta till Sverige har varit mycket starkt fram till mitten av år 2007, då de danska bostadspriserna började sjunka. Först 2005 tog de danska företagens rekrytering av svensk arbetskraft fart på allvar på grund av arbetskraftsbristen i Danmark. På grund av den demografiska utvecklingen på Själland och i Skåne förväntas det framöver att bli ett mer markant problem med att få tillräckligt mycket arbetskraft i den danska delen av Öresundsregionen än i Skåne. Därför antas pendlingen i framtiden i högre utsträckning att drivas av en reell arbetsmarknadsintegration och inte av en bostadsmarknadsintegration, vilket var fallet under Öresundsbronns första år.

Den geografiska fördelningen av pendlarna från Skåne

Den viktigaste pendlingsströmmen från Skåne till Själland har huvudsakligen utvecklats mellan södra Skåne och Själland. Medan pendlingen från södra Skåne till Själland utgjorde 55 procent av all pendling över Öresund 1999, så utgjorde den år 2007 hela 81 procent.

Branschfördelningen bland pendlarna från Skåne till Själland och öarna

Fleralet av Öresundspendlarna från Skåne arbetar inom den danska tjänstesektorn. Det avspeglar näringslivsstrukturen i Köpenhamnsområdet med en stark profilering inom företagstjänster, forskning och utveckling (FoU) samt handel. Det är särskilt inom handel och företagstjänster som antalet medarbetare från Skåne har ökat sedan år 2000.

Branschfördelningen bland pendlare från Skåne till Öresund DK 1999 och 2007

	1999	2007	Förändring	
			Absolut	Procent
Jordbruk, fiske och råvaruutvinning	6	41	35	583 %
Industri	222	1 637	1 415	637 %
Energi- och vattenförsörjning	6	46	40	667 %
Byggverksamhet	174	732	558	321 %
Parti- och detaljhandel	334	3 265	2 931	878 %
Hotell- och restaurangverksamhet	128	1 472	1 344	1050 %
Transport og kommunikation	682	2 822	2 140	314 %
Bank- och finansiell verksamhet	80	725	645	806 %
Uthyrning och fastighetsförmedling	287	3 785	3 498	1219 %
Offentlig förvaltning och personliga tjänster	70	450	380	543 %
Utbildning	102	557	455	446 %
Hälsa- och sjukvård	374	1 667	1 293	346 %
Renhållning, föreningar och kultur	119	687	568	477 %
Uppgift saknas	0	4	4	
Totalt	2 584	17 890	15 306	592 %

Källa: Örestat

Innan bron öppnades var transportbranschen en bransch med många svenska anställda. Detta berodde särskilt på flygplatsen Kastrups stora betydelse. Antalet svenska anställda inom den danska transportbranschen har emellertid inte ökat lika mycket som de andra branscherna och år 2007 var uthyrning och fastighetsförvaltning den bransch som hade flest svenska anställda. Jämfört med arbetsplatserna på både den danska och den svenska sidan av Sundet så finns det relativt många inpendlare från Skåne inom handel, hotell- och restaurang-, transport- samt fastighetsbranschen, medan relativt få finns inom byggbranschen, offentlig förvaltning, undervisning samt hälso- och sjukvården.

78 procent av alla pendlare från den svenska sidan är anställda inom den privata sektorn, medan motsvarande siffra för pendlarna från den danska sidan är 70 procent. Detta ska jämföras med att endast 65 respektive 64 procent av arbetsplatserna på den danska respektive den svenska sidan finns inom den privata sektorn.

Många pendlare är högtutbildade. Hela 65 procent av de pendlare som är bosatta i Danmark har en högskole- eller universitetsutbildning, medan utbildningskompetenserna skiljer sig något mer åt bland de pendlare som bor i Sverige, där 38 procent har en högskole- eller universitetsutbildning och 47 procent en gymnasie- eller yrkesutbildning. Detta kan jämföras med att endast ca 30 procent av dem mellan 20 och 64 år på både Själland (samt öarna) och i Skåne har en högskole- eller universitetsutbildning.

Vad gäller pendlarnas köns- och åldersfördelning, så går det endast två kvinnor på var tredje man som pendlar från Skåne till Själland.

De yngsta mellan 16 och 24 år är de som pendlar mest och då i synnerhet de unga kvinnorna. Dessa ungdomar pendlar fyra gånger oftare än vad förvärvsarbetande personer mellan 45 och 64 år gör.

Arbetspendlingen fram till 2025

I Øresundsbrons senaste trafikprognos bedömer man att arbetspendlingen över bron kommer att öka till 39 000 personer år 2025. Dagens lågkonjunktur antas generera en låg pendlingsökning de kommande åren, men på längre sikt väntas en ökad arbetspendling på grund av den demografiska utvecklingen. Andelen äldre ökar mycket snabbare på Själland än i Skåne, men mot slutet av 2020-talet kommer försörjningskvoten att vara ungefär lika stor på båda sidorna av Sundet.

Pendlarnas utbildningsnivå fördelad på bostadsort

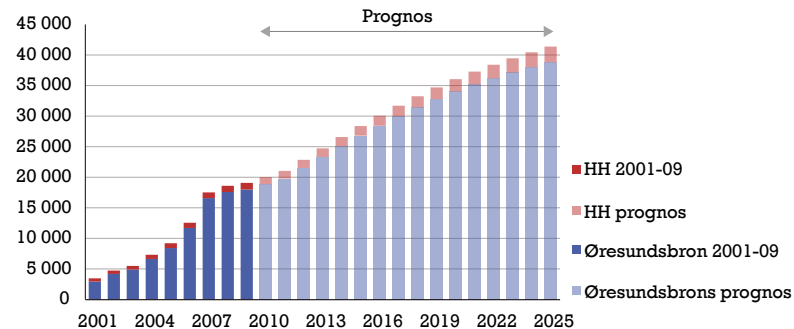
	Själland och öarna	Skåne
Grundskola	6 %	14 %
Gymnasie- eller yrkesutbildning	25 %	47 %
Högskole- eller universitetsutbildning	65 %	38 %
Okänd utbildning	3 %	2 %

Källa: Örestat

Däremot så förväntas åldersgruppen mellan 20 och 64 år i Skåne att öka snabbare och därför kan det vara av danskt intresse att ta in arbetskraft från Skåne.

De stora skillnaderna i bostadspriserna mellan Skåne och Själland (inklusive öarna) har redan minskat och kommer antagligen att jämnas ut på längre sikt, men det är fortfarande mer ekonomiskt förmånligt för många danskar att bo i Skåne och pendla till arbetet i Danmark. Prisskillnaderna är emellertid inte lika markanta som under bronns första tio år.

Faktisk och förväntad arbetspendling över Öresund 2001-2025

Källa: Øresundsbron

Kommentarer till statistiken:

Antalet pendlare över Öresundsbron är beräknade på antalet heltidspendlare, det vill säga personer som pendlar fem gånger i veckan mellan bostad och arbete. Denna definition har valts så att man utgår från antalet resor över Öresundsbron med antingen bil eller tåg eftersom det inte finns någon statistik över pendlarnas resefrekvens. Historiskt sett har det visat sig att denna beräkningsmetod ger ett bra resultat som ligger mycket nära den registerbaserade pendlingsstatistik som tas fram av Danmarks Statistik och SCB, men som inte offentliggörs förrän cirka två år efter mätningstillfället. Den registerbaserade statistiken över Öresundspendlingen följer samma definition som används för att beskriva arbetspendlingen mellan kommuner i både Danmark och Sverige. Pendlingen via Helsingborg-Helsingör är en skattning utifrån den registerbaserade pendlingsstatistiken.